

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2017

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΤΑΞΗ: Β΄ Γυμνασίου

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Δευτέρα 29 Μαΐου 2017

ΧΡΟΝΟΣ: 2 ώρες

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ:

- α) Να γράψετε μόνο με μπλε ή μαύρο μελάνι.
β) Να απαντήσετε σε όλα τα μέρη και σε όλα τα ερωτήματα.
γ) Οι ερωτήσεις να απαντηθούν στα φύλλα εξέτασης που σας δίνονται.
δ) Να σημειώσετε στα φύλλα εξέτασης τα στοιχεία σας (ονοματεπώνυμο, τμήμα και αριθμό).
ε) Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού.

Υπενθύμιση:

Αξιολογούνται σε κάθε απάντησή σας η έκφραση (στο επίπεδο της σημασιολογίας, της σύνταξης, του κατάλληλου ύφους) και η ορθογραφία.

Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από επτά (7) σελίδες

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**(ΜΟΝΑΔΕΣ 14)****ΚΕΙΜΕΝΟ 1****Φιλία. Ο ορισμός του αληθινού φίλου!**

3 Ιανουαρίου 2014

Του Νικόλαου Μπάρδη

Έχετε φανταστεί ποτέ τον εαυτό σας χωρίς φίλους; Πιστεύετε ότι θα μπορούσατε να πορευτείτε μόνοι σας στις δυσκολίες της καθημερινότητας; Θα σας πω λοιπόν πως δεν υπάρχει έμβιο ον που να μπορεί να επιβιώσει για μία εβδομάδα πάνω σ' αυτή τη γη, χωρίς την ύπαρξη φίλων... Αν καθίσετε και συλλογιστείτε, ακόμη και όσοι πιστεύετε πως δεν υπάρχει δίπλα σας κανένας, θα διαπιστώσετε την ύπαρξη ενός ή περισσότερων προσώπων, η προσφορά των οποίων στη ζωή σας, μπορεί να είναι αδιάφανη, μα σίγουρα ανεκτίμητη.

Φίλος είναι αυτός που θα ακούσει τον καημό σου και θα σε βοηθήσει να τον ξεπεράσεις, που θα χαρεί με τη χαρά σου, και θα αγωνιστεί για το δίκιο σου, όταν αυτό υπονομεύεται. Δεν θα ζητήσει ποτέ αντάλλαγμα, γιατί απλά θα προσφέρει ανιδιοτελώς, υπηρετώντας επακριβώς τη φύση και την αξία της προσφοράς. Θα σου δώσει αυτό που χρειάζεσαι όταν σου λείπει, αλλά και θα σε ρωτήσει αν χρειάζεσαι κάτι, ακόμη και αν είσαι επαρκής στα πάντα. Ακόμη, θα τηλεφωνήσει για καληνύχτα, **και θα σου υπενθυμίσει την παρουσία του**, σε περίπτωση που βρεθείς σε ανάγκη και χρειαστείς βοήθεια.

Επιπλέον, ένας σωστός φίλος δεν ξεχνάει ποτέ τις στιγμές που περνάτε μαζί, και κάθε φορά που θα είστε παρέα θα αναπολείτε στιγμές του παρελθόντος και θα κλαίτε άλλοτε από γέλια, και άλλοτε από συγκίνηση. Γιατί το χαμόγελο του ενός θα καθρεπτίζεται στο χαμόγελο του άλλου, και το δάκρυ του ενός θα ποτίζει την καρδιά του άλλου. Αμοιβαία συναισθήματα, σε μία σχέση αλληλοπροσφοράς και ανταπόδοσης, όχι όμως από υποχρέωση, αλλά από μία ενδότερη ανιδιοτελή ανάγκη παροχής, τόσο συναισθημάτων, όσο και αγαθών, που στήνουν το πορτραίτο της ζωής μας.

Και όταν θα είσαι αγχωμένος με τα περιστατικά και τα γεγονότα που εκτυλίσσονται στην καθημερινότητά σου, ο πραγματικός φίλος θα είναι εκεί για να σε ακούσει, να ανεχτεί τους προβληματισμούς και τα νεύρα σου, ακόμη και αν δεν είναι δίπλα σου. Και φυσικά, δεν θα σε ξεχάσει ποτέ, ούτε θα ισχυριστεί διάφορα για να σε αποφύγει. Δεν θα παραπονεθεί, ούτε θα σου πει να σταματήσεις, γιατί πολύ απλά δεν θα το κάνει από υποχρέωση. Η στάση του αυτή θα είναι απόρροια της καθαρότητας και της ειλικρίνειας των προθέσεών του.

Και σε περίπτωση διαφωνίας, πάντα ο ένας, αν όχι και οι δύο, θα υποχωρήσει, για να μην θυσιαστούν στην αναταραχή της στιγμής οι δεσμοί τους, γιατί υπάρχει όχι μόνο απλό ενδιαφέρον, αλλά και αγάπη αληθινή. Μόνο όταν αγαπάς υποχωρείς σε κάποιο θέμα, για να μην χάσεις όλα εκείνα που έχεις, καθώς μια ενδεχόμενη απώλειά τους θα σε ερείπωνε, τόσο ψυχικά, όσο και σωματικά.

Αυτός είναι ο φίλος, και όσους πιο πολλούς διαθέτει ένας άνθρωπος, τόσο πιο ευτυχισμένος είναι. Γιατί στην αληθινή φιλία, η ιδιοτέλεια, η κερδοσκοπία, η σκοπιμότητα είναι **άγνωστες**, και μόνο η αγάπη και η ανυστεροβουλία υπάρχουν, εξαλείφοντας τη ζήλια, τον ανταγωνισμό, το μίσος και την αδιαφορία. Γιατί ο φίλος θα είναι πάντα δίπλα σου, όντας η προέκταση του εαυτού σου, κάνοντας κατ' αυτό τον τρόπο δυσδιάκριτα τα όρια ανάμεσα στο «εγώ» και το «εσύ», και προτάσσοντας το «εμείς» σθεναρά και απροκάλυπτα...

Πηγή: <http://www.neolaia.gr/2014/01/03/filia-o-orismos-toy-alithinoy-filyo/> (διασκευή)

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Αληθινή φιλία...υπάρχει τελικά;

Της Κωνσταντίνας Μπιτζήλου

18:25 14/11/2012

Φιλία...Μικρή λέξη, μεγάλα συναισθήματα. Άλλοτε ευχάριστα, άλλοτε δυσάρεστα. Άλλες φορές κι από τα δύο, αφήνοντας μια γλυκόπικρη γεύση στο τέλος...«Αληθινός φίλος είναι αυτός που παραβλέπει τις αποτυχίες σου και μπορεί να αντέξει τις επιτυχίες σου», είχε πει ο Doug Larson. Και εδώ που τα λέμε, δίκιο είχε. Τι να τον κάνεις τον φίλο αν σε μια δύσκολη στιγμή σε εγκαταλείπει ή σε μια μεγάλη σου επιτυχία, από μέσα του σε φθονεί και σε ζηλεύει.

Γενικώς, είμαι της άποψης «λίγοι και καλοί». Δεν λέω, ωραίος ο χαβαλές δεξιά κι αριστερά, καλές κι οι έξοδοι από δω κι από κει, αλλά μην τα μπερδεύουμε. Άλλο φίλος-φίλη (μου) κι άλλο γνωστός-του γνωστού (μου) απ' το facebook ή δεν ξέρω και 'γω τι άλλο. Αν σκεφτεί κανείς ότι ζούμε σε μια κοινωνία που προσπαθεί με τον έναν ή τον άλλο τρόπο να μας αποξενώσει (εδώ βέβαια φταίμε κι εμείς σ' αυτό), είναι μεγάλη υπόθεση να έχεις καταφέρει να κάνεις φίλους που σ' αγαπάνε και νοιάζονται αληθινά για σένα. Άλλωστε, μπορεί να πει κανείς ότι η φιλία είναι σαν τη μουσική. Μας αρέσουν τα παλιά

τραγούδια, γιατί έχουν αναγνωρισμένη αξία ή πολύ απλά γιατί μας αγγίζουν, σε σχέση με τις εφήμερες επιτυχίες. Ή όπως έχει πει και ο Βίκτωρ Ουγκώ: «Η φιλία είναι σαν τα παλιά βιβλία. Όσο πιο παλιά είναι, τόσο μεγαλύτερη αξία έχει».

Βέβαια, υπάρχει και η άποψη ότι δεν υπάρχει πραγματική φιλία και πως όλα είναι ένα παιχνίδι συμφερόντων. Η αλήθεια είναι, ότι άμα την έχεις «πατήσει» άσχημα, δύσκολα αλλάζεις γνώμη... Αυτός, άλλωστε, είναι ένας από τους λόγους που οι άνθρωποι **υποκρίνονται** αρκετές φορές, σύμφωνα με γνώμες ψυχολόγων. Δείχνουν έναν άλλον εαυτό, γιατί φοβούνται μήπως δεν γίνουν αποδεκτοί, ή πολύ απλά γιατί φοβούνται μην πληγωθούν ξανά, με αποτέλεσμα να απομακρύνονται. Κάτι το οποίο, όταν γίνεται, δεν δίνει περιθώρια να αναπτυχθεί μια φιλία με γερές βάσεις που θα αντέξει στον χρόνο· το έχουμε διαπιστώσει λίγο πολύ όλοι μας.

Τους φίλους μας πρέπει να τους προσέχουμε, γιατί στην ουσία πρόκειται για μια άλλου τύπου σχέση με τον εαυτό μας. Σωστά; Πώς λοιπόν μπορούμε να μην είμαστε... αυθεντικοί; Όσον αφορά την εμπιστοσύνη, αυτό είναι κάτι που αναπτύσσεται με τον καιρό. Δεν περιμένεις αντάλλαγμα, απλώς είσαι εκεί όποτε χρειάζεται και πιστεύεις πως και ο άλλος θα κάνει το ίδιο για σένα. Κι όταν βλέπεις ότι επαληθεύεται, τότε η φιλία γίνεται ακόμα πιο δυνατή. Αν πάλι όχι, το ξεπερνάς και πας παρακάτω. «Οι σιωπές κάνουν τις πραγματικές συζητήσεις μεταξύ φίλων. Αυτό που μετράει δεν είναι να μιλάς, αλλά να μην χρειάζεται να μιλήσεις», είχε πει η συγγραφέας Margaret Lee Runbeck, κι από τότε που το διάβασα το έχω συχνά στο νου μου... όχι τίποτα άλλο, για να ξέρω τελικά ποιος αξίζει και ποιος όχι.

Πηγή:<http://www.inewsg.com/257/alithini-filiayparchei-telika-.htm> (διασκευή)

I. Κατανόηση Περιεχομένου (Μονάδες 2)

1. α. Ποιο είναι το κοινό θέμα των δύο κειμένων; (μον. 0,5)
- β. Ποια διαφορετική πτυχή του θέματος αναπτύσσεται σε κάθε κείμενο; (μον. 0,5)
- γ. Να χαρακτηρίσετε το ύφος του **Κειμένου 2** και να το συγκρίνετε με το ύφος του **Κειμένου 1**. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με ένα στοιχείο από κάθε κείμενο. (μον. 1)

II. Κατανόηση Μορφής (Μονάδες 4)

1. Οργάνωση Λόγου (μον. 1)

- α. Να γράψετε τη συνδετική λέξη με την οποία συνδέεται η 2^η με την 3^η παράγραφο του **Κειμένου 1**. Να γράψετε μία άλλη λέξη /φράση που θα μπορούσε να τις συνδέσει, διατηρώντας το ίδιο νόημα. (μον. 0,5)
- β. Ποιος είναι ο τρόπος ανάπτυξης της 2^{ης} παραγράφου του **Κειμένου 1**; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με στοιχεία από το κείμενο. (μον. 0,5)

2. Μορφοσυντακτικά Φαινόμενα (μον. 2)

- α. Ποιοι χρόνοι ρημάτων της Οριστικής υπάρχουν στην 3^η παράγραφο του **Κειμένου 1**; Να δικαιολογήσετε τη χρήση των χρόνων αυτών. (μον. 1)

β. «...και θα σου υπενθυμίσει την παρουσία του...» (2^η παράγραφος, **Κείμενο 1**)
Στην πιο πάνω φράση να εντοπίσετε τα **αντικείμενα** και να δηλώσετε ποιο είναι το **άμεσο** και ποιο το **έμμεσο**. (μον. 0,5)

γ. «Τους φίλους μας πρέπει να τους προσέχουμε, γιατί στην ουσία πρόκειται για μια άλλου τύπου σχέση με τον εαυτό μας.» (4^η παράγραφος, **Κείμενο 2**)

i. Ποιο είναι το **υποκείμενο** του υπογραμμισμένου ρήματος στην πιο πάνω περίοδο λόγου; (μον. 0,25)

ii. Να δηλώσετε τη **μορφή** του υποκειμένου. (μον. 0,25)

3. Λεξιλογικά (μον. 1)

«άγνωστες», «υποκρίνονται»

α. Να γράψετε το **α΄** συνθετικό των πιο πάνω λέξεων. (μον. 0,5)

β. Χρησιμοποιώντας το **α΄** συνθετικό των πιο πάνω λέξεων, να σχηματίσετε δύο νέες σύνθετες λέξεις (μία με το ένα συνθετικό και μία με το άλλο). (μον. 0,5)

III. Παραγωγή Γραπτού Επικοινωνιακού Λόγου (Μονάδες 8)

Το σχολείο σας οργανώνει συζήτηση με θέμα: «**Οι ανθρώπινες σχέσεις στη σύγχρονη εποχή**». Καλείστε να εκφωνήσετε μια ομιλία προς τους συμμαθητές σας, αναπτύσσοντας τις απόψεις σας για την αληθινή φιλία και τη σημασία της στη ζωή του σύγχρονου εφήβου. (220-250 λέξεις)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

(ΜΟΝΑΔΕΣ 6)

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Άννα Μπράσεϋ, *Μια νύχτα στο στρατόπεδο*

Ήταν τώρα σχεδόν σκοτάδι, και η γύρω περιοχή μόλις διακρινόταν. Όταν επιτέλους φθάσαμε στις πύλες της Λευκωσίας, τις βρήκαμε καλά κλειστές για τη νύκτα, και ήταν ύστερα από μακρά αναμονή, με πολλά κτυπήματα και φωνές εκ μέρους μας, που ένας ηλικιωμένος Τούρκος εμφανίστηκε, με ένα φανάρι και τα κλειδιά, για να μας αφήσει να μπούμε. Ο αέρας ήταν μάλλον ψυχρός, και ήμασταν πραγματικά χαρούμενοι για τα σκεπάσματα που μας είχαν συστήσει να πάρουμε μαζί μας. Τα τείχη της πόλης είναι ψηλά, χοντρά και με αμυντικά εξώστεγα, με πολλά βενετσιάνικα κανόνια πεσμένα εδώ κι εκεί απ' έξω.

[...] Οι στενοί, λερωμένοι και ελικοειδείς δρόμοι ήσαν έρημοι, τα σκυλιά ούρλιαζαν και γάυγιζαν μελαγχολικά, ενώ το φεγγαρόφωτο έλαμπε πάνω από μια μπερδεμένη μάζα τουρκικών, ελληνικών και βενετσιάνικων ανακτόρων, πλινθόκτιστων σπιτιών, μιναρέδων, εκκλησιών και τεμενών. Στο τέλος σταματήσαμε κοντά σε κάτι που έμοιαζε με καφενείο, αφού ο οδηγός της άμαξάς μας αρνείτο να προχωρήσει περισσότερο κι άρχισε να ξεζεύει τα άλογά του για τη νύκτα. Σύντομα μας περικύκλωσε ένα πλήθος που χειρονομούσε· ήσαν πολύ ευγενικοί και μας έφεραν καρέκλες να καθίσουμε, αλλά όλοι φαίνονταν να επιθυμούν να μας πάρουν σε διάφορες κατευθύνσεις. Δυστυχώς δεν καταλάβαιναν ούτε μία λέξη από οποιαδήποτε γλώσσα στην οποία μπορούσαμε να τους μιλήσουμε, και τα σχόλιά τους ήταν εξίσου ακατανόητα σ' εμάς. «The Governor», «the Pasha», «Sir Garnet Wolseley»,* «the Camp», «the Monastery», «Government House», όλα τα δοκιμάσαμε· αλλά καθώς προφέραμε το κάθε όνομα, φαίνεται ότι αυτό δεν είχε αποτέλεσμα άλλο από του να τους προκαλεί όλο και περισσότερη αμηχανία. [...]

Το θερμόμετρο στις 2 μ.μ., στο παράπηγμα του συσσιτίου, ήταν πολύ ψηλό· αλλά έως τις 3.30 μ.μ., όταν όλοι ξεκινήσαμε για ιππασία μέσα στη Λευκωσία, ο αέρας άρχισε να γίνεται κάπως δροσερότερος. Ένας μεγάλος αριθμός Ελληνίδων που ζουν στη Λευκωσία, έχοντας μάθει για την άφιξή μας, περπάτησαν μέχρι το στρατόπεδο –ένα μάλλον μακρύ ταξίδι γι' αυτές–, για να μας δουν, και τώρα περίμεναν ήσυχα και με σεβασμό κάτω από τα ελαιόδεντρα, σε μικρή απόσταση από τα παραπήγματά μας, για να μας δουν να περνούμε. Ήμασταν μια αρκετά μεγάλη ομάδα, συνοδευόμενη από διάφορους αστυνομικούς, διερμηνείς κ.λπ. Καθ' οδόν συναντήσαμε τον διοικητή της Λευκωσίας, συνταγματάρχη Μπίνταλφ (Biddulph), που μας προσκάλεσε ευγενώς όλους για τσάι μαζί του.

Η πόλη είναι απογοητευτική μέσα, αν και υπάρχουν μερικά ωραία κτίρια που σώζονται ακόμη. Ο παλιός καθεδρικός ναός της Αγίας Σοφίας, που τώρα χρησιμοποιείται ως τέμενος, είναι λαμπρός όσον αφορά τον πλούτο του σχεδίου και της διακόσμησής του, και την καθαρότητα της γοθτικής του αρχιτεκτονικής. Απέναντι από τον καθεδρικό ναό ευρίσκεται η εκκλησία του Αγίου Νικολάου, που τώρα χρησιμοποιείται ως σιταποθήκη. Οι τρεις γοθτικές της είσοδοι είναι μεταξύ των ωραιότερων που έχω δει ποτέ. Κάθε σπίτι στη Λευκωσία έχει έναν κήπο με οργιώδη βλάστηση, οι δε αγορές είναι στολισμένες με κληματαριές· αλλά ολόκληρος ο τόπος, παρ' όλα αυτά, έχει έναν αέρα ερήμωσης, ερείπωσης και ακαθαρσίας. Ο κυβερνητικός οίκος είναι από τις καλύτερες παλαιές τουρκικές κατοικίες. [...]

* Sir Garnet Wolseley (1833-1913): Βρετανός ανώτατος αξιωματικός και πρώτος αρμοστής της Κύπρου επί Αγγλοκρατίας

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Μαρία Ρουσσιά, *Κύπρος*

[Αμμόχωστος]

Η τύχη τα έφερε ν' αποβιβαστούμε στην Αμμόχωστο, το πιο μακρινό από την Πάφο λιμάνι. Παρ' όλο τ' όνομά της, ούτε χωμένη μου φάνηκε, ούτε άμμο είδα πουθενά. Ένας ζωηρά ρεαλιστικός πίνακας με αποθήκες, φορτηγά αυτοκίνητα, πλεούμενα όλων των ειδών, παράξενα πλαισιωμένα από παλιά κάστρα κι ερειπωμένες εκκλησιές. Κάτω, το μαύρο του σιδήρου, τ' άσπρο του ασβέστη. Πάνω, το γκρίζο, το μουντό της πέτρας που φθείρεται σιγά-σιγά μες στους καιρούς.

Λιμάνι της σκληρής δουλειάς με φτωχούς ανθρώπους, σαν όλους τους ανθρώπους της ανελέητης ανάγκης, κι όμως αμέσως κάνει εντύπωση η αξιοπρέπεια κι η σεμνότητά τους. Μπορεί να φορούν μπαλωμένα πουκάμισα, αλλά πάντα καθαρά και συγυρισμένα.

Σαν να κατάλαβε τη σκέψη μου μια μαντηλοσκουφωμένη γριά, που με παρακολουθεί, μου ξηγά:

– Η φτώχεια, κόρη μου, (δ)εν κι είν’ αντροπή, γιατί (δ)εν κι έρχεται από το χέρι μας. Η λέρα όμως είναι από μας.

– Ναι. Μπορεί να είστε φτωχοί άνθρωποι, αλλά είστε πολιτισμένοι!

Αν προσθέσω ότι όλοι είναι περιποιητικοί, ετοιμόλογοι κι ευφυολόγοι, έδωσαν πιστά την πρώτη εικόνα των ανθρώπων της Κύπρου.

Ξημέρωσε διάφανη η μέρα πάνω στα κάστρα και τις 365 εκκλησιές. Τότε είδα ότι η Αμμόχωστος είναι πραγματικά χωμένη στον άμμο. Μια πόλη θαμμένη, μια πολιτεία χαμένη, φρουρημένη πιστά από τα ωραιότερα μεσαιωνικά τείχη του κόσμου, που μέσα στη ρέμβη κρατούν ακόμα ανάερα τα φαντάσματα μιας χαμένης ζωής... Παλάτια!... Κάστρα!... Εκκλησιές!... Προχώματα*, τάφροι, γέφυρες, που σηκώνονται το βράδυ. Στο λιμάνι, δάσος τα κατάρτια των καλοτάξιδων караβιών, κουβαλούν θησαυρούς από χώρες μακρινές.

Στην Αμμόχωστο μιλούν οι ξακουσμένοι σοφοί της Ελλάδας. Απ’ εκεί περνούν οι πράοι απόστολοι του Χριστού. Εκεί ζουν οι ευγενέστεροι ιππότες του Μεσαίωνα κι οι πλουσιότεροι έμποροι της Ανατολής. Δεν έχει δόγμα, αίρεση, τάγμα, λατρεία, που να μην έχει χτίσει εκεί την πιο ωραία του εκκλησιά. Στέκει ακόμα ο γοτθικός ναός των Λατίνων που έγινε Αγιά Σοφιά και κατόπι τζαμί. Μέσα σήμερα ψάλλει ο χότζας, ενώ πάνω στην πέτρα σκαλισμένοι, αργυρνούν ιππότες και σταυροφόροι.

[...] Τέτοια ήταν η Αμμόχωστος μια φορά. Λιμάνι του κόσμου και καμάρι της Ανατολής. Εκεί ζήσαν πάθη κι έρωτες φοβεροί. Μίση γιγάντια κι εγκλήματα κι ηρωισμοί. Η ιστορία της είναι βουτηγμένη στο χρυσάφι και το αίμα, στην πορφύρα της δόξας και την πίσσα της αμαρτίας. Σήμερα η Αμμόχωστος είναι ένα βουβό χορταριασμένο κοιμητήρι όπου μόνο οι πέτρες μιλούν. Μέσα στ’ απόρητα τείχη, ζει ένας πληθυσμός φτωχός, που δεν έχει τίποτε να χάσει, τίποτε να χαρεί. Στα συντρίμια των εκκλησιών, στα ρημάδια των παλατιών ζουν οι κουκουβάγιες κι οι νυχτερίδες. Φαντάσματα και θρύλοι τη στοιχειώνουν κι η γη της κρύβει ακόμα πολλά μυστικά. Κάθε Σάββατο βράδυ, εκεί όπου άλλοτε υπήρξαν εκκλησιές, ανάβει ένα κεράκι, βαλμένο από άγνωστο, ευλαβικό χέρι.

* πρόχωμα, το: οχυρωματικό έργο, χαράκωμα

Μαρία Ρουσσιά, *Κύπρος (Διηγήματα-Χρονικό)*, Αλεξάνδρεια 1956 (απόσπασμα-διασκευή)

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Κώστας Ουράνης, *Ταξίδι στα Κύθηρα*

Τ’ ωραίο καράβι, έτοιμο στο χαρωπό λιμάνι
γιορταστικά με γιασεμιά και ρόδα στολισμένο
με τις παντιέρες του αλαφριές στην ανοιξιτιάτικη αύρα
και τ’ Όνειρό μας στο χρυσό πηδάλιο καθισμένο,

μας πήρε για τα Κύθηρα, τα θρυλικά, όπου μέσα
σε δέντρα και σε λούλουδα και γάργαρο νερά
υψώνεται ο μαρμάρινος ναός για τη λατρεία
της Αφροδίτης, – του έρωτα τη θριαμβική θεά.

Μα το ταξίδι ήταν μακρύ κι η χειμωνιά μας βρήκε!...
Οι φανταχτερές κι ανάλαφρες παντιέρες μουσκειυτήκαν,
τα χρώματα ξεβάψανε και τ' άνθη εμαραθήκαν

και κάτου απ' τους άξενους τους ουρανούς, το πλοίο
απόμεινε ακυβέρνητο στο κύμα τ' αφρισμένο
με το φτωχό μας Όνειρο στην πρύμνη πεθαμένο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. **α.** Σε ποιο είδος ταξιδιωτικών κειμένων κατατάσσονται τα **Κείμενα 1 και 2**; (μον. 0,25)
β. Να αναφέρετε τον τύπο του αφηγητή στα **Κείμενα 1 και 2** και να εξηγήσετε πώς ο συγκεκριμένος τύπος συνδέεται με το είδος τους. (μον. 0,75)
2. **α.** Ποιον τόπο παρουσιάζουν οι συγγραφείς στα **Κείμενα 2 και 3**; (μον. 0,5)
β. Να παρουσιάσετε με δικά σας λόγια ένα χαρακτηριστικό στοιχείο από τους τόπους των ταξιδιωτικών **Κειμένων 1 και 3**, όπως περιγράφεται από τους συγγραφείς τους. (μον. 1)
3. **α.** Πώς παρουσιάζει τους ανθρώπους της Κύπρου η Μπράσεϋ (**Κείμενο 1**) και πώς η Ρουσσιά (**Κείμενο 2**); (μον. 1)
β. Να σχολιάσετε τη διαφορετική οπτική γωνία των δύο συγγραφέων. (μον. 1)
4. **α.** Ποιον αφηγηματικό τρόπο/τεχνική εντοπίζετε στο κείμενο της Ρουσσιά (**Κείμενο 2**) που δεν υπάρχει στο κείμενο της Μπράσεϋ (**Κείμενο 1**); (μον. 0,5)
β. Τι προσδίδει στο κείμενο της Ρουσσιά ο συγκεκριμένος αφηγηματικός τρόπος/τεχνική; (μον. 0,5)
5. Να γράψετε δύο διαφορετικά εκφραστικά μέσα που εντοπίζετε στο ποίημα του Ουράνη, κάνοντας αναφορά σε συγκεκριμένους στίχους (**Κείμενο 3**). (μον. 0,5)

Οι εισηγήτριες

Η Διευθύντρια

Ευανθία Σάββα Χαραλάμπους

Κωνσταντία Παττίχη

Αλεξία Αλεξάνδρου

Δρ Μαρία Γεωργίου